Список використаних джерел:

1. Глушко М. Українське народознавство. - Львів: «Фенікс», 1994.
2. Кустова С. Кинбурнская летопись. - Киев: «Геопринт», 2015.
3. Скуратівський В. Кінбурнська коса. // «Берегиня»№1 2006.
4. Польові щоденники експедицій за 2016, 2017, 2018 рр. учнів Василівської ЗОШ Очаківського р-ну. //Архів Василівської ЗОШ Очаківського р-ну.

Твєрітінова Л.Є.,
заступник директора з наукової роботи
Миколаївський обласний художній
музейнім. В.В. Верещагіна,
м. Миколаїв

ДЕЯКІ ПІДСУМКИ РОКУ НАРОДНОГО ХУДОЖНИКА УКРАЇНИ АНДРІЯ АНТОНЮКА НА МИКОЛАЇВЩИНІ

Миколаївський обласний художній музей ім. В.В. Верещагіна зібрав за останню чверть двадцятого століття велику і різнобічну колекцію витворів миколаївських митців. В ній представлені: живопис і графіка, скульптура та предмети декоративно-ужиткового мистецтва. Твори найбільш знаних художників Миколаївщини, молодих талановитих авторів дають уяву про головні напрями пошуків митців Південного регіону.

Серед багатьох десятків імен художників краю ім’я Андрія Даниловича Антонюка, є чимало не самим відомим на теренах України, так і далеко за її межами.

Більш ніж тридцятирічна творча діяльність майстра представлена в музейній збірці тринадцятьма живописними роботами та графічним аркушем, що має назву «Очікування». Музей збирав їх майже сорок років, з початку 1970-х років (перший витвір поповнив колекцію у 1974 році).

Минулий, 2018 рік, на Миколаївщини був оголошений роком народного художника України Андрія Антонюка і це не випадково. Перед Покровою, в одне з найбільших православних свят – Маестро Андрію виповнилося б 75 років. Чим же запам’ятається і чим був відзначений рік Антонюка на Миколаївщині, вже на початку наступного, 2019 року хотілося б пригадати.

Насамперед треба відмітити, що був створений Благодійний фонд Андрія Антонюка, до якого увійшли його син Данило та невістка Нателла Антонюки, відомі миколаївські митці, громадські діячі, поціновувачі таланта та творчості художника. Головною задачею (головним завданням) фонду є збереження та популяризація творчого надбання живописця, створення музею А. Антонюка на його малій батьківщині – у Первомайську. Завдання це не з легких зважаючи на

стан та відношення до культури. Але будемо сподіватися … Зроблені деякі перші кроки, і в цьому зрушенні вже можна вважати позитивні ознаки.

Популяризація творчості художника це насамперед – виставки. Андрій Данилович виставки організовував майже постійно, це відбувалося завше навесні та восени, на день його народження. Рік Антонюка не став винятком. Сталося це завдяки наполегливості родини художника.

Протягом 2018 року, на Миколаївщини та в м. Одесі, де Маестро отримав професійну освіту, експонувалося дві виставки сформовані з творів, які належать родині та робіт миколаївських митців, що в якійсь мірі наслідували традиції та знаходилися під його впливом. Перша з них мала назву «Учителю, хто ми?». Розпочала вона експонуватися у Миколаївському міському палаці культури і мистецтв у квітні 2018 року. Згодом її побачили на Первомайщини. І нарешті наприкінці року картини були відвезені до Одеського музею західного та східного мистецтва.

Супроводжувалася виставка буклетом «Учителю! Хто ми?» виданим «Фондом Андрія Антонюка» з кольоровими ілюстраціями творів учасників проекту: Андрія Антонюка, Данили Антонюка, Володимира Бахтова, Володимира Кабаченка, Олексія Маркітана, Дмитра Молдованова, Віктора Покиданця.

Як зазначається у вступній статті до буклету виставка в Миколаєві відкривала серію показів по містах України в рамках великого загального проекту «Південний шлях». Історія проекту бере початок у 1997 році, коли в Києві в Національному художньому музеї України розгорнули експозицію творів п’яти художників – Андрія Антонюка та митців його кола – Володимира Бахтова, Володимира Кабаченка, Олексія Маркітана та Віктора Покиданця.

Своєрідність поєднання певних спільних рис манери митців свідчить про наявність існування особливої південної школи образотворчого мистецтва. І Андрій Антонюк мав певний вплив на її формування.

Другий виставковий проект було відкрито 12 жовтня в Миколаївському обласному художньому музеї ім. В. В. Верещагіна. Експозиція отримала назву «75. Портрет Андрія». Експонувалися в музичній вітальні твори Андрія Антонюка, а у холі відвідувачів зустрічали полотна Юрія Гуменного, Миколи Розіна, Ольги Артим, Олександра Махервакса. Особливо цінними стали в цьому показі роботи виконані на початку Андрійового шляху в мистецтві – два «Автопортрети» 1975-го та 1976 років, «Жанрова сцена», якій притаманні портретні риси. Не можна обминути увагою також твір «Мати», створений з великою любов’ю та повагою до улюбленої, рідної людини.

Не характерна для творчості Антонюка картина – портрет – замовлення «Портрет знатної тваринниці Ганни Ганусевської».(1980). Зрозуміло, що не такого портрету чекали замовники та художня рада, тому він і залишився у художника. І ось зараз через чотири десятиліття не можна без зворушливості роздивлятися цю чесну відверту роботу миколаївського живописця.

Що не полотно, то визначна історична постать – «Феофан Прокопович», «Ой, Богдане, Богданочку…», «І все таки, вона обертається! Галілео Галілей», відомий діяч культури минулого або сучасності - «Портрет Григорія Сковороди», «Великій мрійник Ціолковський», «Зоряна бібліотека академіка Вернадського», «Поет Валер'ян Юрьєв». Змінилася дещо, у порівнянні з ранніми роботами, манера письма Майстра, світлішою стала палітра, але незмінною залишилася сутність Андрійових праць, його відчуття світу та людини.

Андрій Данилович був людиною відкритою, чесною, товаришував з багатьма акторами миколаївських театрів – звідси і з'явилися полотна «Бенвенуто Челліні. Сергій Лозовенко – актор Російського театру» та «Ричард Левине Серце. Альберт Вербець – актор Російського театру». Обидві вони написані у 2002 році. Одна з них присвячена видатному представнику епохи Відродження італійському живописцю, скульптору, ювеліру, музиканту та воїну Бенвенуто Челліні, п'ятсотліття від дня народження якого знаменувалося появою картини. Тоді, у 2002 році у музичній вітальні музею відбулася перша театралізована презентація картини. Як годиться роль Челліні зіграв актор Сергій Лозовенко, з якого було створено образ.

У жовтні 2018 року робота знову опинилася в вітальні та зайняла своє почесне місце на мольберті. І з нову ж, як п'ятнадцять років тому, на відкритті виставки у театральному вбранні з'явився перед глядачами непередбачений історичний персонаж – Челліни – Лозовенко.

Улюбленця театральних глядачів, заслуженого артиста України Альберта Вербеця народний художник України Андрій Антонюк залишив нащадкам на згадку в образі короля Ричарда Левине Серце з п'єси Джеймса Голдена «Лев взимку», яка з великим успіхом йшла на сцені театру наприкінці двадцятого століття.

На завершення року відбулася ще одна довгоочікувана подія – відкрилася виставка – конкурс – Х1У обласне Бієнале дитячої творчості «Світ навколо тебе» пам'яті В. В. Верещагіна. Девіз минулорічної виставки – конкурсу – «Мистецька Миколаївщина» та зважаючи, що останніми роками народний художник України Андрій Данилович Антонюк був Почесним головою журі конкурсу, оргкомітетом було прийнято рішення присудити приз за кращій малюнок присвячені Андрію Даниловичу Антонюку.

Найкращим чином образ митця та його творчість знайшли відтворення у роботах вихованців Дитячої художньої школи м. Миколаєва. Під час підведення підсумків журі конкурсу відмітило малюнки Глушкової Марії, Тимофєєвої Наталії, Ткаченко Дарії – дівчата отримали заохочувальні призи журі та оргкомітету. Перемогли у своїх номінаціях – середня (10–12 років) та старша (13-15 років) вікові групи: Калинюк Кіра «Друзі Андрія Антонюка» та Поліщук Максим «Мій художник Андрій Антонюк».

Гран – призером XIV Бієнале стала також робота учня художньої школи – малюнок «Мій улюблений художник Андрій Антонюк», який створив одинадцятирічний Олексій Косигін.

Нагороди переможцям і призерам тогорічного конкурсу разом з членами оргкомітету та журі вручав син Андрія Даниловича – Данило Антонюк.

Вже після завершення експонування виставки – конкурсу ці чотири малюнка переможців надійшли до фондів та залишилися на постійному зберігання в музейній колекції.

Увічнення пам'яті митця сталося ще й завдяки відкриттю двох меморіальних дошок, встановлених в місцях пов'язаних життям майстра. Одна з них відкрита на Будинку художників (проспект Центральний, 96), де протягом багатьох років мешкала родина, знаходилася майстерня в котрій Антонюк багато і плідно працював. Автором дошки виступив член Благодійного фонду Антонюка, заслужений художник України Володимир Бахтов. Дошку відкривали у квітні місяці, до роковини коли художник покинув цей світ.

Восени, 11 жовтня 2018 року, у Первомайську на будівлі школи де навчався художник також встановили меморіальну дошку на честь свого знаменитого земляка.

До відзначення року Андрія Антонюка на Миколаївщині у жовті місяці долучилася і Миколаївська обласна наукова універсальна бібліотека. Співробітники бібліотеки 15 жовтня провели творчий вечір, присвячений пам'яті митця. В програмі вечора були спогади рідних та близьких майстра, рідкісні кадри кінохроніки з Обласного архіву та буктрейлер нової книги Григорія Яновського «Мій всесвіт», проілюстрований роботами Антонюка.

Ряд періодичних друкованих видань також протягом року розміщував на своїх шпальтах різнобічну інформації, яка стосувалася художника та висвітлювала події пов'язані з ним.

І на завершення треба згадати ще одну значну подію у світі образотворчого мистецтва Миколаївщини – встановлення та присудження, починаючи з 2019 року Обласної премії імені Андрія Антонюка. Ініціатива її впровадження належить Миколаївському відділенню Національної спілки художників України та підтримана Управлінням культури, національностей та релігій обласної державної адміністрації.

Гордість образотворчого мистецтва Миколаївщини другої половини XIX століття уособлює постать уродженця Очакова Руфіна Судковського, досягнення мистецтва книжкової графіки асоціюються з ілюстраціями до творів національної та зарубіжної літератури, славного представника Вознесенщини Євгена Кібрика. А третім наріжним каменем образотворчого мистецтва Миколаївщини слід вважати творчість та творчий доробок народного художника України, лауреата національної премії імені Т.Г. Шевченка, лауреат премії ім. Василя Стуса, Леонтія Тарасевича, володаря золотої медалі Національної Академії мистецтв – Андрія Даниловича Антонюка – «феномен

мігіївського моноліту» як сказав про нього його друг, Лауреат шевченківської премії 1998 року, Дмитро Кремінь – поет, критик, прихильник.

Список використаних джерел:

1. Сайковский А. Средоточие силы. \\ Вечерний Николаев – 2014-14 октября.
2. Сайковский А. Вспоминая «Маляра с Богополя». \\ Вечерний Николаев – 2018-18 октября.
3. Надточа Е. «Южный путь» - продолжение следует. \\ Вечерний Николаев – 2018-27 декабря.
4. Учителю! Хто ми? «Фонд Андрія Антонюка»-2018.
5. Андрій Антонюк. Свіча Роду. Альбом. Серія «Наш час – наш простір» за редакцією Миколи Маричевського. Книга п'ята. Видавничий центр «Софія А» -Київ-2004.
6. Кремінь Т. Андрій Антонюк. – Київ – ТОВ «Софія - А».

Тригуб О.Л.,
викладач кафедри дизайну
Відокремлений підрозділ «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»,
м. Миколаїв

УКРАЇНСЬКА ЕТНІЧНА ТЕМАТИКА В СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ ОДЯГУ

Звернення до української етнічної тематики, традицій українського народного костюму та застосування їх в сучасному дизайні одягу – один із способів демонстрації власної культури і національної ідентичності. За допомогою методів творчої стилізації та художньої трансформації стає можливим переосмислення та естетичне перетворення "традиційного" у костюм як витвір сучасного мистецтва. Саме виокремлення етнонапряму у вітчизняному дизайні одягу надає образної самобутності українській продукції, визначає українського виробника у світовому модному просторі.

Історія, тенденції розвитку сучасного вітчизняного дизайну одягу та етнонаціональний аспект висвітлені в наукових працях М. В. Костельної [1], О. Д. Тканко [6]. Мистецькі тенденції авторських прикрас в Україні досліджені М. Я. Кравченко [2]. Обсяг матеріалу, що підлягає вивченню, настільки значний і різноманітний, що дана проблематика не втрачає своєї актуальності.

У своїй творчості до фольклорних інспірацій української культури звертаються відомі вітчизняні дизайнери сьогодення Оксана Караванська,